

Glyphs

Foam Magazine Issue #60, *Glyphs – The Image+Text Issue*

Hoofdredacteur: Elisa Medde. 2021

Door Sanne Kabalt

Foam Magazine, het tijdschrift dat verbonden is aan het fotografiemuseum in Amsterdam, is een altijd zeer zorgvuldig uitgevoerd boekwerk, waarin verschillende series van fotografen en andere kunstenaars bijeen worden gebracht, elk afgedrukt op de daarvoor best geschikte papiersoort, en aangevuld met essays en andere rubrieken. De titel van de zestigste editie, '*Glyphs*', deed me niets; ik wist niet wat het betekende. Dat, in combinatie met een coverfoto die me niet aansprak, maakte dat deze editie stilletjes aan me voorbij was gegaan. Toen ik in het kader van dit onderzoek bewust aan het zoeken was naar relevante literatuur kwam dit magazine dankzij de ondertitel, '*The Image+Text Issue*', op mijn leeslijst terecht.

Met '*Glyphs*' wordt verwezen naar hiërogliefen, het Egyptische schrift dat je kunt zien als tegelijkertijd beeld en tekst. Dat deze tekenen los te bekijken zijn als beelden en samen te lezen zijn als tekst is een prachtig gegeven. Een beeld + een beeld + een beeld = een zin. Samen geven ze nieuwe betekenissen.

In all the portfolio's included, the two systems of signs (images and words) are engaged in the creation of a third system, a third universe, if you like, where perception and intellect, seeing and thinking are not extremes of a spectrum but part of the same experience, schrijven de redacteurs in het voorwoord. Dat spreekt me aan, het wordt pas echt interessant wanneer beeld en tekst meer doen dan ze los van elkaar kunnen doordat ze samen komen, op het moment dat je als kijker-lezer niet meer kunt zeggen wat je uit de tekst haalt en wat uit het beeld, wanneer er iets ontstaat tussen die twee media, onder die twee, achter die twee. Ik hou ervan als er contrasten zitten tussen het gebruikte beeld en tekst, als er sprake is van verwarring, contrast, twijfel.

Het hoofd-essay, *The Wondrous Life of Photo-Texts*, is van de Italiaanse kunsthistorica Federica Chiocchetti. Ze heeft zich acht jaar lang verdiept in 'photo-texts', de hier gekozen benaming voor werk waarin fotografie en tekst samenkomt, en ze heeft er zelfs een PhD research aan gewijd, met de titel *PhotoTexts: Critical Intersections in History*.

In haar essay legt ze uit wat in haar ogen een 'photo-text' is en strooit ze met projecten om de veelvormigheid van het genre te laten zien. Een samenvatting in vrije vertaling van haar definitie en toelichting op het genre: Een photo-text is een hybride werk waarin fotografische beelden en woorden naast elkaar bestaan, tegelijkertijd gelezen en bekeken worden en nieuwe betekenissen vormen, waarbij er soms sprake is van afstand, soms van spanning en soms van tegenstellingen. Beeld en tekst zijn 'partners in crime' in een dialoog waaruit geen van beiden kan ontsnappen. Er is een continue spanning tussen het kijken naar de beelden en het lezen van de woorden.

En dan schrijft ze iets prachtigs: [...] *images and texts have to be incorporated or devoured by the mediating organ of the eye, which swallows everything, obliterating the difference between the written and the visual.* Ons

hongerig oog eet alles op, of het nu beeld of tekst is, kauwt het – zodat het een niet van het ander te onderscheiden is – en verteert het.

In de volgende lange tekst, van Elisa Medde, wordt nogmaals benadrukt dat in dit tijdschrift beeld en tekst tegelijkertijd bestaan, tegelijkertijd moeten worden gezien. Het is een tekst met waarschuwingen *‘beware of explaining images away, do not mystify. Leave room.’* en twijfels *‘Can we transfer into words what we experience with photographs? And how, if at all, this changes when images contain words themselves?’*

Het zorgvuldig lezen en bekijken van *‘Glyphs’* heeft me een stuk bewuster gemaakt van de photo-texts die er zijn en hoe ze gezien worden. Het was daarmee een waardevolle kijk-en-lees-ervaring.

Het is te veel om dit alles hier uiteen te zetten of te pogen het samen te vatten. Ik zal daarom afsluiten met een korte omschrijving van de twee series die me het meest interesseren. Ten eerste was ik geïntrigeerd door *Le Monde* van de Japanse immigrante Manu Kikuta, die als uit de Franse krant alle woorden die ze kende wegbrandde met behulp van de zon en een vergrootglas, zodat er een beeld overblijft van een krant met zeer woord-vormige delicate gaten en de resterende Franse woorden die zij niet kent. Ook de *Amorphous Writings* van de Finse Eeva Hannula wisten mijn aandacht vast te houden. Amorf, onvast, veranderlijk; het is een goed bijvoeglijk naamwoord voor het werk dat ze maakt. Je weet vaak niet waar je precies naar kijkt: ze fotografeert, knipt, krast, schrijft, plakt, voegt samen, haalt weg. Ze gebruikt meerdere talen: Fins en Engels, visueel en geschreven, abstract en figuratief. Mijn ogen eten het allemaal op.